

Národní adiktologická konference Cena adiktologie 2020

Jaroslav Šejvl

Univerzita Karlova, 1. lékařská fakulta a Všeobecná fakultní nemocnice v Praze,
Klinika adiktologie

e-mail | jaroslav.sejvl@lf1.cuni.cz

Dne 12. listopadu 2020 se uskutečnil již XV. ročník Národní adiktologické konference Cena adiktologie. Letošním tématem – velmi netradičním – byly otázky umírání, smrti a pohřbívání v adiktologických službách.

S ohledem na současná opatření, jejichž cílem je snižovat rizika nákazy infekčními onemocněními, jsme konferenci pořádali on-line.

Jak již bylo uvedeno, zvolené téma bylo nejen netradiční, ale mohli bychom říci, že i částečně tabuizované. Umírání, smrt i pohřbívání, byť neoddiskutovatelně patří k našim životům i naší profesi, je pro část naší společnosti stále tématem nesnadným. I to byl jeden z důvodů, proč jsme v podstatě navázali na kolegy z jižních Čech, kteří dané téma otevřeli na krajské adiktologické konferenci v Třeboni v roce 2018.

Na úvod konference přednesli svá slova děkan 1. LF UK doc. MUDr. Martin Vokurka, CSc., a přednosta Kliniky adiktologie prof. PhDr. Michal Miovský, Ph.D.

Po úvodních slovech byl vyhlášen letošní vítěz Cena adiktologie, kterým se stal prom. ped. Jiří Heller. Sošku Hlavovzhůra čestnému laureátovi předal Michal Miovský za přítomnosti děkana Martina Vokurky. Cena Kiron nebyla v letošním roce udělována, neboť by jejím předáním nebylo možné dodržet stanovená hygienicko-epidemiologická pravidla. Napravíme to v příštím roce, kdy vypíšeme hlasování jak pro rok 2020, tak i pro rok 2021.

V prvním konferenčním bloku otevřel letošní téma se zaměřením na ikonografii smrti prorektor Univerzity Karlovy prof. Jan Royt, který se zabýval jednotlivými motivy

Předání ceny vítězi: zleva: prof. Miovský, J. Heller, doc. Vokurka

smrti, jejím znázorněním a pohřebními rituály, včetně hrobových míst. Následovalo téma zaměřené na paliativní péči, rozhodování o medicínských intervencích a etickém kontextu péče v závěru života, včetně variability možností jak postupovat. Za paliativní tým VFN v Praze vystoupil MUDr. Ondřej Kopecký. Posledním příspěvkem prvního bloku bylo právní téma. Přednášejícím byl dlouholetý vyšetřovatel policie JUDr. Jaromír Badin z Krajského policejního ředitelství v Praze s tématem trestněprávní odpovědnosti dealera za nedbalostní způsobení smrti uživatele návykových látek.

Druhý blok se v úvodu věnoval úmrtnosti spojené s návykovými látkami. Epidemiologickým souhrnem v této problematice nás provedl dlouholetý vedoucí Národního monitorovacího střediska pro drogy a závislosti v Praze doc. MUDr. Viktor Mravčík, Ph.D. Na jeho přednášku navázal P. Mgr. Jaromír Smejkal z obecně prospěšné společnosti Po-

dané ruce, který se tomuto nelehkému tématu – umírání, smrti a pohřbívání – věnoval z hlediska duchovně-pastoračního s přihlédnutím ke spirituální péči v adiktologii. Na spirituálně laděný příspěvek navázal „*nohama na zemi*“ MUDr. Róbert Bazala z Ústavu soudního lékařství a toxikologie 1. LF UK a VFN v Praze se soudnělékařskou kauzistikou věnovanou fatálnímu následku při kombinaci stimulantů. Poslední příspěvek druhého bloku byl věnován roli adiktologických neziskových organizací v rámci doprovázení klientů a vyrovnávání se s traumatem smrti, který přednesl Mgr. Daniel Randák z Preventu 99.

Třetí blok zahájil přednosta kliniky adiktologie prof. Michal Miovský společně se zahraničními kolegy, kterými byli Joanna Travis-Roberts a Jeff Lee z International Society of Substance Use Professionals (<https://www.issup.net>). Ti představili zařazení České republiky do mezinárodního programu ISSUP National Chapters. Po mezinárodním příspěvku přednesl Dr. Petr Přecechtěl přednášku abúzus návykových látek pečujících osob jako rizikový faktor smrti dětí, kterou zpracovali společně s Dr. Ivanou Oleckou. Konferenční blok zakončila kolegyně Martina Hráská ze zapsaného spolku Dlouhá cesta, která se věnovala tématu psychosociální podpory rodičů po smrti dítěte.

Poslední, čtvrtý blok otevřel ředitel pohřebního ústavu ELPIS David Borovička s tématem zaměřeným na práva a povinnosti objednavatele a provozovatele pohřebních služeb. Jaroslav Šejvl připravil téma zaměřené na provádění sociálního pohřbu v případech, kdy nikdo ve lhůtě do 96 hodin od oznámení úmrtí nesjedná pohřeb. Poslední příspěvek přednesla Dr. Naděžda Špatenková ze Sanatoria Paseka, která se věnovala tématu smrti uživatele návykové látky jako náročné situaci pro pomáhající profesi.

PhDr. et Mgr. Naděžda Špatenková, Ph.D., nás konferencí po celou dobu provázela, za což jí patří velký dík. Poděkování za podporu konference patří rovněž 1. LF UK a pohřebnímu ústavu ELPIS.

Projekt konference byl realizován za finanční podpory Úřadu vlády České republiky a Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky a pohřebního ústavu ELPIS (www.krematorium.cz).

Vznik sborníku Národní adiktologické konference Cena adiktologie 2020 byl podpořen z projektu Rozvoj psychologických věd na Univerzitě Karlově v intervenční a preventivně léčebné teorii a praxi, Progres Q 06.

Naše poděkování patří přednášejícím, posluchačům a všem, kteří se jakýmkoli způsobem podíleli na této konferenci.

Jaroslav Šejvl

za organizační tým konference
Cena adiktologie 2020